

L.s.,

Deze reactie is geschreven door een vader van 10 kinderen.

Voor elk van deze kinderen bestaat/bestond er vrijstelling van rechtswege onder artikel 5 lid b van de leerplichtwet. De kinderen hebben allen geen school bezocht.

Zodoende is de visie van de schrijver wat betreft richtingbezwaar en thuisonderwijs geïnformeerd door ruim 15 jaar praktijkervaring met het 'thuisonderwijs'.

Gedurende de afgelopen jaren zijn er regelmatig 'thuisonderwijs-onvriendelijke' geluiden vanuit de overheid gekomen. Bij tijden hebben wij (thuisonderwijzers) als rechtmatige eigenaars van de betreffende rechten, burgers met een diepgeworteld besef van vrijheid en recht, ons ingespannen voor onze vrijheden en rechten en waar mogelijk opgetreden tegen die ideeën, die zeer ingrijpende rechtenschendingen inhielden.

Het blijft voor mij ontstellend om te merken hoe gemakkelijk er vanuit de overheid wordt omgesprongen met vrijheden en rechten welke burgers toekomen vanuit een diep historisch fundament. Deze vrijheden zijn tot stand gekomen na diepe overdenking en soms ook politieke strijd. Steeds weer zien we hoe deze rechten, welke wat mij betreft het beste wat Nederland heeft voortgebracht onderstrepen, dreigen te worden verkwanseld voor iets dat een verarming en verloedering betekent voor wat het betekent om Nederlander te zijn. Het alternatief wat er steevast wordt geboden is iets wat eerder thuishoort in een dictatuur, een onvrije natie zoals China, of Noord-Korea. Het herinnert aan de USSR.

Niet voor niets is artikel 23 van onze zeer deugdelijke Grondwet, een onbegrijpelijk iets voor een Chinese delegatie, wanneer die op politiek werkbezoek langskomen. De vrijhedend waar wij in Nederland nog maar nipt over beschikken, zijn een teken van beschaving en weldenkendheid.

Het verminderen van deze vrijheden en rechten wordt nooit onderbouwd met grondige argumenten en lijkt uitsluitend te drijven op de afwezigheid van een vrijheidslievend weerwoord, ofwel de onwil om hier gehoor aan te geven, vanuit het ambtenarenapparaat.

Vanuit een christelijke optiek zijn kinderen een 'Godsgeschenk' aan de ouders. Het ouderschap is daarmee een 'goddelijke' verantwoordelijkheid en niet een privilege wat door de Staat wordt verschaft.

Godsdienstvrijheid garandeert de ouders dat zij hun eigen kinderen kunnen opvoeden op een manier die in lijn is met hun levensovertuiging.

Deze grondwettelijke godsdienstvrijheid strekt zich ook uit in de onderwijsvrijheid, want in Nederland heeft men vroeger begrepen dat er geen werkelijk 'neutraal' onderwijs kan zijn. Het onderliggende waardenstelsel zal zich altijd in alles uitstrekken in het onderwijs. Daarom kennen wij in Nederland ook een grondwettelijke *Onderwijsvrijheid* (Grondw.art. 23) en het Bijzonder Onderwijs als voortvloeiende daaruit.

Het vrijstellingsartikel onder artikel 5 lid b van de Leerplichtwet, kortweg “Richtingbezwaar” is het uiterste voortvloeiende en volmaking van deze beide grondrechten. Als de overheid ertoe zou overgaan om hier iets nieuws mee te doen, zou het in moeten houden de rechten en vrijheden van burgers te vergroten, **niet** verkleinen.

Dit is echter wel wat er aan de hand is met het onderhavige wetsvoorstel. Het schaadt deze historische rijkdom en bewerkt een nihillering van burgerlijke vrijheden. In mijn geval betekent het de opheffing van enkele kernwaarden die voor mij de definitie vormen van wat het is om een (trotse) Nederlander te zijn. Het zou betekenen dat het Nederlandse staatsburgerschap voor mij op dat moment de meerwaarde definitief zou verliezen en de aanleiding om mijn vermogens en krachten elders in te willen zetten.

Ik ben een staatsburger die daadwerkelijk gebruik maakt van de rechten en vrijheden waarover het onderhavige wetsvoorstel handelt. Andere mensen raakt het niet, mij wel, en mijn gezin. In mijn optiek heb ik daarom uitermate veel meer recht van spreken wanneer het deze kwestie betreft. En ik voel mij alleszins **niet** gediend of vertegenwoordigd door de huidige gang van zaken, veel eerder geïntimideerd, beknot en betutteld. Het moge duidelijk zijn dat er, gelet op wie er van dit recht gebruik maken, absoluut **geen draagkracht** is voor verandering. Hieraan te tornen betekent derhalve een schending van bestaande vrijheden en rechten.

Aangezien de overheid ervoor heeft gekozen voor een scheiding tussen Godsdienst en Staat, kan de overheid geen inmenging hebben in onderwijs dat gestoeld is op een (religieuze) richting. Een seculiere overheid kan onmogelijk bemoeienis en beoordeling hebben op zaken die de diepste religieuze overtuigingen van vrije burgers raken.

In het richtingbezwaar staat een diepe religieuze overtuiging van staatsburgers, en dit sluit overheidsingrijpen op het onderwijs volledig uit. Elk onderwijs wordt volledig beïnvloed door de richting van de aanbieders en ontvangers, zowel in fundament van richting als in uitwerking in de inhoud van het onderwijs op zichzelf. Zodra de overheid hier inmenging in heeft, wordt het door een seculiere, god-loze invloed besmet. Dit is een belangrijk onderdeel voor het bezwaar tegen openbaar onderwijs. Geen enkel onderwijs is neutraal, alles vloeit voort uit een levensovertuiging, ook een seculiere visie op het onderwijs.

De huidige regeling zoals deze momenteel reeds bestaat omtrent omtrent richtingbezwaar is uitstekend en vergt geen aanpassing. Eerder kan het wetsartikel dat bij de wijziging in 1969 -zonder kamerdebat, middels amendement- is komen te vervallen, in ere worden hersteld, zodat ook mensen bij wie er geen sprake is van een Richtingbezwaar, kunnen opteren voor Thuisonderwijs als vorm van educatie.

De voorgestelde wijzigingen vormen in alle opzichten een overstijging van proportionaliteit, subsidiariteit en doeltreffendheid. In alles ademt het voorstel de bedoeling om het fenomeen 'thuisonderwijs' te beschouwen als een onwenselijk verschijnsel en d.m.v. overregulering te ontmoedigen en terug te dringen.

Effect bij doorgang onderhavig voorstel:

Dit beleid zal in 1 ding resulteren: zeer waardevolle mensen, mensen met grote draagkracht en een rijke potentie, zullen zich onwelkom voelen in eigen land en zullen, zoals de afgelopen jaren reeds is gezien, hun vaderland verlaten om hun krachten en potenties elders in te zetten, waar er meer waardering voor blijkt.

Wij leven in een uniek land, wat historisch gezien is gekenmerkt door buitengewone rijkdom waar het vrijheden en burgerrechten betreft. Overheidsdienaren, gekozen volksvertegenwoordigers, doen er zeer goed aan om uiterst omzichtig om te springen met het aanbrengen van veranderingen. Vooral wanneer dit een rechtenvermindering inhoudt van burgers. En de burgers die erdoor geraakt worden, horen hier de grootste inspraak op te hebben, in tegenstelling tot mensen die er in feite niets mee te maken hebben.

Ik maak in deze brief een duidelijk onderscheid tussen het Richtingbezwaar en het Thuisonderwijs. In het vervolg van mijn reactie hieronder, gaat het vaak over 'thuisonderwijs'. Thuisonderwijs is iets wat meestal gebeurt wanneer men vanwege richtingbezwaar geen gebruik maakt van 'school'. Maar thuisonderwijs kan als onderwerp in zichzelf worden behandeld en daar valt veel over te zeggen.

De wetsvoorstellen zoals ze er momenteel liggen zijn nadrukkelijk geschreven door mensen die niets weten van thuisonderwijs en vooral vast zitten in statisch systeemdenken.

Aangaande de wetsvoorstellen, welke veelal handelen over de invulling aan het onderwijs, is het zeer belangrijk dat de lezer goed beseft dat het niet mogelijk is om 'thuisonderwijs' te vergelijken met 'schoolonderwijs'. Het is uiterst onwenselijk om thuisonderwijs te onderwerpen aan dogma's en reglementen die voor het publiek onderwijs, en zelfs het bijzonder onderwijs, enig nut zouden kunnen vertegenwoordigen.

De voorgestelde wetswijzigingen ademen een verstand denken wat geen ruimte biedt aan thuisonderwijs voor wat het IN FEITE is, toont geen enkel begrip voor de praktijk ervan en vertolkt een ontmoedigingsbeleid en een beknelling voor een van de potentieel grootste rijkdommen en moderne vooruitstrevendheid die er in ons land op het terrein van het onderwijs momenteel bestaat.

Kortom, de voorstellen die er geopperd zijn, zijn dom, onverstandig, ongeïnformeerd.

Bij elke staatsrechtelijke handeling moeten deze principes altijd voorop worden gesteld:

- 1) Iets wat deugt behoeft geen verandering.
- 2) Is de voorgestelde verandering een verbetering?
- 3) Proportionaliteit, subsidiariteit, doeltreffendheid.

Problemen met de voorgestelde wijzigingen:

15a.1a:

- er is geen beschrijving van het onderwijs dat plaatsheeft in geval vrijstelling, dus is er niets om 'toezicht' op te hebben. Daarbij komt dat ouders zelf bepalen hoe dit onderwijs er uit ziet en dit dan ook zelf inspecteren. Dit is wat 'thuisonderwijs' betreft een kernwaarde.

15a.1b:

- irrelevant.

15a. 2: dit is een grove inbreuk op de privacy. De wet definieert niet wat er met dit 'gesprek' wordt beoogd. Daarnaast is de verplichte aanwezigheid van 'de jongere' een ernstige bedreiging van de gezinsintegriteit. Zeker omdat zelfs ook de ambtenaar volgens dit voorgestelde artikel kennelijk kan wensen dat WIE DAN OOK op diens verzoek deelneemt. Dit scheidt enorm wantrouwen, want: wie is er allemaal verder nog aanwezig bij dit 'gesprek'? Het leidt ertoe dat ouders zich genoodzaakt zullen zien zich van meet af aan te laten vergezellen door een advocaat. Verder geeft dit artikel niet aan wat het doel is van dit gesprek en of er wordt verwacht dat het kind (wat in eerste instantie ontzettend jong is) ook bevraagd zou mogen worden. Dit is een volstrekt belachelijk voorstel, wat totaal disproportioneel en discriminerend is voor 'richtingbezwaarde' ouders. Ouders die hun kinderen naar school sturen worden aan iets dergelijks totaal niet onderworpen. Voorts is het nogmaals totaal niet duidelijk wat er wordt beoogt met dit gesprek en dan vooral de aanwezigheid van het kind daarbij. Hoezo is een leerplichtambtenaar eigenlijk ook toegerust voor deze rol? Gaat de leerplichtambtenaar ook een kinderpsycholoog en/of jeugdzorgmedewerkers laten aanschuiven "op hun verzoek"? Dit idee deugt van geen kant.

Het artikel moet geheel van tafel.

15a. 3:

- dit legt veel teveel macht bij de Onderwijsinspectie. We hebben het hier over levensbepalende zaken; de invloed van de onderwijsinspectie is te weinig aan banden gelegd en deze regeling kan het gezinsleven totaal verstoren. Disproportioneel.

Het artikel moet geheel van tafel.

15a. 4:

- Zie 15a. 2.

15b:

- wie dit heeft bedacht snapt niets van de praktijk van thuisonderwijs en dit artikel is geheel irrelevant. Thuisonderwijs dat in vrijheid geschiedt is zeer veelkleurig, wordt met een veelheid van middelen en personen ingevuld en is vooral en als primaire zaak zeer flexibel wat betreft de locatie waar dit gebeurt. De formulering van dit artikel is van generlei toegevoegde waarde en veroorzaakt eerder inperking van het leren dan verrijking.

Het artikel moet geheel van tafel.

15c:

- overduidelijk geschreven door mensen die geen enkel begrip van en inzicht hebben in de praktijk van het thuisonderwijs. dit vormt een compleet onnodige administratieve belasting waar deze in de praktijk niets aan meerwaarde oplevert. We hebben te maken met persoonlijke coaching op zeer kleine schaal, van ouders die hun eigen kinderen zeer goed kennen. Een onderwijsplan is in deze situatie meer een hindernis dan een bruikbare leidraad, terwijl het nodeloos samenstellen hiervan een administratieve belasting veroorzaakt. Disproportioneel.

Het voorstel moet van tafel.

15d. 1 t/m 5:

- het domste wat men bij thuisonderwijs kan doen, is te proberen het te behandelen als schools onderwijs. Deze ideeën getuigen van 0% begrip en verstand van de mogelijkheden van thuisonderwijs. Leren moet gebeuren in vrijheid, niet aan banden. Het zou een gigantische verarming betekenen. Degene die dit heeft bedacht, heeft geen 21e eeuwse visie op onderwijs en geen idee van de rijkdom aan mogelijkheden die er zijn wanneer onderwijs in vrijheid plaatsheeft.

15d 6:

- ik heb nog nooit zoiets doms gehoord. Kinderen ontwikkelen zich allemaal op een ander tempo. Gestandaardiseerde tests leggen een oneigenlijke druk op het kind, wat ineens moet presteren op een manier die niet eens geldt voor schoolkinderen. Ga kijken naar het Finse onderwijsstelsel, wat als het beste van de wereld is aangemerkt. Daar is geen sprake van jonge kinderen aan tests onderwerpen. Wie dit bedacht heeft, is een idioot, die niet alleen geen verstand heeft van onderwijs, maar vooral geen inzicht heeft in de ontwikkeling van kinderen.

15d 7:

- Zie 15d 6.

15d 8:

- Dit stuk heeft veel te weinig definitie. 21e eeuws onderwijs en werkterrein ontwikkeld dermate snel, dat er in 'schools' onderwijs niet altijd goed geanticipeerd kan worden op het eventuele werkterrein waar het kind zich later op zal bevinden. Dit artikel is geschreven zonder modern inzicht op leren en onderwijs.

15e:

a: hoe ergerlijk is het dat er wordt iets geroepen dat zogenaamd mooi klinkt, maar er is geen definitie? Gaat de Staat voorzien in een bekwaamheidstest? Wat is precies de bedoeling? Moeten ouders of verzorgers een IQ test gaan doen? Overigens zijn ouders altijd PER DEFINITIE de primair aangewezen personen om HUN EIGEN KINDEREN te onderwijzen. Wanneer ouders ervoor kiezen om deze taak te delegeren, verwachten ZIJ dat degene die zij daarvoor inschakelen (bijv. schoolonderwijzers) dat deze over enige minimale kwalificaties beschikken. Deze kwalificaties dienen ertoe dat DE OUDERS er met enige zekerheid op kunnen rekenen dat hun kind onder de hoede van een bekwaam en betrouwbaar persoon gesteld worden.

In dit artikel lijkt het er op dat de overheid de rol van de ouders wil vervullen en vereist dat OUDERS aan kwalificaties voldoen. Dit is een schending van ouderrecht en gezinsintegriteit.

15f 1:

- fout. De vrijstelling geldt zolang er RICHTINGBEZWAAR bestaat.

15f 2:

- fout. De vrijstelling is niet afhankelijk van de inhoud van het onderwijs, maar van de GODSDIENSTVRIJHEID. Het gaat immers om een RICHTINGBEZWAAR.

15g 1, 2:

- de ouders zijn prima in staat hier zelf toezicht op te houden; het onderwijs wordt immers inhoudelijk vormgegeven op zodanige wijze dat het in overeenstemming gebracht wordt met de levensovertuiging/richting van de ouders. Er kan van een overheidsinstelling, hetwelk niet geconformeerd is naar een bepaalde 'richting', niet worden verwacht hier een zuiver oordeel over te kunnen vormen. Daardoor wordt met dit artikel direct de godsdienstvrijheid, welke samenvloeit met de onderwijsvrijheid en hier invulling aan geeft, geschonden.

15p 1:

- een belachelijke termijn van 30 weken komt bijna neer op een jaar. Dit dient tot niets dan slechts ontmoediging en bemoeilijking van het benutten van het RECHT. Ouders ontdekken regelmatig binnen een kortere termijn dan 30 weken dat er geen onderwijs wat overeenstemt met hun richting, beschikbaar is. De huidige vorm van de leerplichtwet is al overdreven; de noodzaak om elk jaar opnieuw kennisgeving te doen slaat nergens op; beter geeft men eenmalig aan dat men 'zich beroept op richtingbezwaar', om vervolgens hier geen noodzaak meer toe te hebben; het is slecht geregelde, geheel onnodige herhaling van zetten. Deze 30 weken is uit de lucht gegrepen en dient tot niets dan het leven van ouders moeilijker maken. En dat betekent MINDER vrijheid en rechten voor ouders en bijgevolg hun kinderen.

15p 5:

- dit betekent dat de woning door overheidsdienaren wordt betreden. Een volstrekt onnodige inbreuk op de privacy. Een beoordeling van de inrichting van de woning is uiterst subjectief en levensstandaarden kunnen verschillen als tussen dag en nacht. Iemand kan met Wassenaar-ogen naar een 'hutje op de hei' kijken en er een geheel subjectief oordeel over vellen, wat niets te maken heeft met de geschiktheid als leeromgeving. Naast dat dit voorstel een grote privacy-schending betekent, ontbreekt enige vorm van definitie geheel.

Ik verlang van de gekozen volksvertegenwoordiging een grote voorzichtigheid bij het behandelen van deze zaken, in de wetenschap en het besef dat men overal uiteindelijk verantwoording voor af te leggen zal hebben.

Wat er in dit wetsvoorstel gebeurt kan moreel en ethisch niet door de beugel en zou een grote morele schuld opladen bij degene die verantwoordelijk zou zijn voor de invoering ervan.

Bezint eer ge begint.

A. Stakenburg
Ermelo